

Nr 77.

Av herr **Björnsson m. fl.**, om ökat anslag till uppehållande av verksamheten vid vävskolan i Borås.

Till uppehållande av verksamheten vid vävskolan i Borås under nuvarande läsår beviljade föregående års riksdag efter framställning av Kungl. Maj:t ett extra anslag av inalles 14,050 kr. under förutsättning, att en lika stor summa komme att tillskjutas av Älvsborgs läns landsting eller andra intresserade. I detta anslag ingick bl. a. ett belopp av 1,500 kr. avsett att utgöra bidrag till kostnaderna för en rent facklig fortsättningskurs för elever, vilka utexaminerats från den tekniska elementarskolans i Borås textiltkniska fackavdelning.

Med stöd av det beviljade statsbidraget har nu tekniska elementarskolans styrelse, vilken också är styrelse för vävskolan, fr. o. m. innevarande läsårs början anordnat en dylik fortsättningskurs, vilken kommer att pågå under 38 veckor. Undervisningen, som har en rent facklig inriktning och företrädesvis avser vävnadsteknologi och textilmaskinlära, upptar 22 timmar i veckan, var-till kommer övningar i laboratorium och på vävsalen. I sina anslagskrav för nästkommande budgetår har skolstyrelsen utom annat helt naturligt upptagit ett belopp, 1,500 kr., för kursens fortsättande under kommande läsår, och skolöverstyrelsen har utan erinran överlämnat dessa till Kungl. Maj:t. Emellertid har statens organisationsnämnd, från vilken yttrande i ärendet infordrats, framhållit, att under nuvarande statsfinansiella förhållanden statsbidrag ej borde utgå till ovanberörda »påbyggnadskurs», och under hänvisning härtill har Kungl. Maj:t ej heller upptagit posten i statsverkspropositionen.

Sedan mycket lång tid tillbaka har det bland textilindustriens målsmän i vårt land varit ett önskemål att inom Sverige åstadkomma tillfredsställande utbildningsmöjligheter för textilteknici och dessa önskemål ha givetvis blivit allt starkare i samma mån som krisförhållandena inom näringslivet å ena sidan nödvändiggjort högsta möjliga rationalisering av tillverkningen och å den andra sidan för svenskar försvårat tillgången till utländska fackutbildningsanstalter. Som ett första resultat av de på dessa önskemål fotade strävandena får man betrakta omorganisationen av tekniska elementarskolan i Borås dit-hän, att den byggnadstekniska fackavdelningen vid denna skola ersattes med en textiltknisk fackavdelning.

I denna fackavdelning meddelas liksom i de tekniska gymnasierna en huvudsakligen teoretisk undervisning i de tekniska ämnen, som äro av betydelse

för en blivande textiltkniker och den ovanberörda fortsättningskursen utgör därför ett synnerligen viktigt för att icke säga nödvändigt komplement till den textiltkniska fackavdelningen inom den tekniska elementarskolan. Denna kurs har icke kunnat komma till stånd utan ganska avsevärda uppoffringar från industriidkarnas sida. I detta sammanhang ha vi särskild anledning framhålla, att det icke utan sådana uppoffringar skulle varit möjligt för skolstyrelsen att för undervisningen vinna fullt kvalificerade lärarekrafter.

Skulle nu kursen redan efter ett års verksamhet nedläggas, är det sannolikt, att man icke skulle kunna påräkna, att de nu för densamma engagerade specialutbildade lärarna skulle stå till förfogande, ifall man om ett eller annat år ville på nytt igångsätta densamma. Det skulle måhända på nytt bli nödvändigt att försöka förmå någon tekniker att skaffa sig den speciella utbildning, som kräves för undervisning inom här ifrågakommande specialfack.

Även om vi självfallet på det allra livligaste behärta nödvändigheten att vid nu rådande statsfinansiella förhållanden hålla anslagskraven nere, kunna vi därför icke finna det överensstämmande med verklig sparsamhet att genom indragning av ett sådant anslag som detta äventyra resultatet av mångåriga strävanden att öppna utbildningsmöjligheter för blivande ledare inom en av våra största industrier. Uppenbarligen är det ännu för tidigt att bedöma, hurvida den i Borås valda organisationen av den textiltkniska fackutbildningen i alla avseenden är ändamålsenlig. Men så mycket lär man redan nu kunna säga, att om fortsättningskursen slopas, så kommer intresset bland eleverna för den textiltkniska fackavdelningen vid elementarskolan också att minska. Man har sig nämligen bekant, att åtskilliga av aspiranterna till denna fackavdelning redan på förhand bestämt sig för att genomgå den fackliga fortsättningskursen. Den igångsatta verksamheten, vilken ännu delvis har försökskaraktär, skulle icke komma att visa vilket värde den kan ha.

Vi kunna icke finna det rimligt, att staten redan, innan en organisation hunnit prövas under ens ett år, undandraget densamma ett understöd, vilket om ock till beloppet ringa dock är ägnat att giva stadga åt verksamheten samt uppmuntra kommuner och enskilda till fortsatta uppoffringar.

Vi våga därför hemställa,

att riksdagen måtte till uppehållande av verksamheten vid vävskolan i Borås anvisa för budgetåret 1932/1933 ett extra anslag av kronor 13,050: — att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t kan finna för gott föreskriva.

Stockholm den 21 januari 1932.

Edv. Björnsson.

Axel Nylander.

John Björck.

Ad. Lindgren.

Carl Bengtsson.